

Denk globaal, doe lokaal

Het *Transitienetwerk* is een nieuwe beweging met als doel gemeenschappen, groepen en initiatieven te inspireren, aan te moedigen, te helpen, te trainen en met hen samen te werken in de overgang van olieafhankelijkheid naar een meer lokale en sociale economie.

Transitie-initiatieven beweren natuurlijk niet alle antwoorden te hebben, maar we denken dat er oplossingen te vinden zijn in oude wijsheden en de aanwezige creativiteit, talenten en vastberadenheid in onze eigen wijk, stad of dorp. Zo gaat elke groep op zijn eigen plek aan de slag met de mensen en de middelen die er zijn. Daarbij is het versterken of het opnieuw creëren van een gevoel van gemeenschap heel belangrijk.

Verandering is hoognodig, maar zulke fundamentele veranderingen zijn niet mogelijk van de ene dag op de andere. We hebben nog steeds tijd, maar alleen als we nu beginnen!

De transitie naar een manier van leven, die minder fossiele energie verbruikt en toch een meer vervulde en gelukkige levenswijze betekent, is veel beter te realiseren als we samen de handen uit de mouwen steken.

"...opvallend is dat politici tekortschieten in het plannen maken voor deze onvermijdelijke transitie, of om hun kiezers zelfs maar op deze onvermijdelijkheid voor te bereiden."
Jonathan Porritt, voormalig Engels politicus en milieuvakant

Transitiesteden en -dorpen Vlaanderen

Contact: info@transitie.be.

Zie www.transitie.be voor:

- contactgegevens en sites van gestarte en startende transitie-initiatieven in Vlaanderen
- info over aangeboden vorming, training en activiteiten
- ondersteuning van wie lokaal aan de slag wil (teksten, documenten, werkvormen en verdere lectuur)

De transitiebeweging verspreidt zich

Sinds de lancering van de eerste *Transition Town*, in Totnes in Engeland in 2006, heeft het concept zich snel verspreid, zowel in het Verenigd Koninkrijk als in andere delen van de wereld, ook in Vlaanderen.

(zie www.transitionnetwerk.org voor een lijst)

(zie www.transitie.be voor initiatieven in Vlaanderen)

Honderden andere dorpen, steden en wijken overwegen ernstig om hun eerste stappen naar de start van een transitie-initiatief te zetten. Sluit je aan bij de wereldwijde beweging en start met een groepje enthousiastelingen uit je buurt ook een initiatief!

Verder lezen over de *transition towns*-beweging?

- Rob Hopkins, *Het transitiehandboek*, Jan van Arkel, 2009.
- Ben Brangwyn, Rob Hopkins, *Basishandleiding Transition Towns*, Jan van Arkel, 2009.
- Allerlei leesmateriaal op www.transitie.be

www.transitie.be (website Transitienetwerk Vlaanderen)

www.transitionculture.org (website Rob Hopkins)

www.transitionnetwork.org (website Transition Network)

www.transitiontowns.nl (website Transitie Nederland)

Contact Transitienetwerk Vlaanderen: info@transitie.be

Gelieve de folder niet weg te gooien, maar er iemand anders gelukkig of enthousiast mee te maken.

v.u.: J. van de Ven, Prattenborgplein 35, 3270 Scherpenheuvel

Transitienetwerk Vlaanderen

Samen piekolie en klimaatverandering aanpakken

Gemeenschappen helpen om hun lokale veerkracht opnieuw op te bouwen en hun CO₂-uitstoot te verminderen.

Hoofd, hart en handen samenbrengen voor de overgang naar een leven na de olie.

"De veranderingen die we nodig hebben om de totale ineenstorting te vermijden, zijn precies die dingen die we moeten doen om de wereld te creëren waar we van dromen"

Prof. David Korten, econoom en psycholoog

Waarom Transitie-initiatieven?

Het is ondertussen wel duidelijk dat het gebruik van fossiele brandstoffen ernstige gevolgen heeft voor ons klimaat. Onze straten puilen uit van de auto's. We voeden, kleden en verwarmen ons niet met producten uit onze eigen omgeving, maar met voedsel, goederen en brandstoffen die honderden en duizenden kilometers hebben afgelegd. Een systeem dat dus volledig afhankelijk is van goedkope olie.

Wetenschappers kondigen aan dat het onvermijdelijke einde van het tijdperk van de goedkope olie (piekolie) nabij is. Omdat onze huidige levensstijl zo nauw verbonden is met goedkope olie, zal dit einde weldra ook ernstige gevolgen hebben voor onze manier van leven. Niet alleen klimaatverandering, maar ook de financiële crisis, de vervuiling van ons milieu, het verdwijnen van veel dier- en plantensoorten, het grote aantal vluchtelingen, de kloof tussen Noord en Zuid, enz. maken duidelijk dat er iets moet veranderen.

Nieuwe ideeën, nieuwe manieren

Om een mooie en leefbare toekomst te verzekeren is het van groot belang dat we onze afhankelijkheid van olie verminderen en overschakelen naar een levensstijl die generaties lang vol te houden is. De overgang (transitie) van onze huidige verkwistende, vervuilende en energieverpillende manier van leven naar een andere levensstijl, waarin iedereen kan delen, is letterlijk van levensbelang.

Om tot een nieuwe manier van denken, leven en samenwerken te komen die onze lokale gemeenschappen veerkrachtiger en rijker (in geest) maakt, werken een groeiend aantal gemeenschappen met het model van *transition towns*. Hierin is het begrip veerkracht heel belangrijk. Dit wil zeggen dat we beter in staat zijn te reageren op tegenslagen en er samen oplossingen voor kunnen bedenken. Dat we dus als gemeenschap in staat zijn zelf ons dagelijks leven te sturen. Om dit te bereiken is het nodig dat we als samenleving zelfstandiger worden en meer in onze eigen behoeften, zoals voedsel, energie, bouwmaterialen voorzien.

"De recente uitstoot van broeikasgassen brengt de Aarde gevaarlijk dicht bij dramatische klimaatveranderingen. We moeten snel beginnen de overgang te maken naar een schoon energiesysteem, weg van de fossiele brandstoffen. Bovendien moeten we een deel van de sinds de industriële revolutie verzamelde koolstof terug uit de atmosfeer halen." James Hansen, NASA, klimaatwetenschapper, 2007

Transitiedoelen

Transitie-initiatieven inspireren groepen mensen om samen oplossingen te bedenken die afhankelijkheid van fossiele brandstoffen afbouwen en zo ook de uitstoot van CO₂ verminderen maar die vooral de lokale veerkracht opbouwen. Het gaat hier dus niet alleen om denken, maar vooral om doen!

Oplossingen zullen over verschillende thema's gaan - zoals transport, voeding, onderwijs, energie, wonen - en die worden uiteindelijk samengebracht in een lokaal Minder Energie Plan. Een dergelijk plan omschrijft de stappen die moeten leiden naar een leven dat zo weinig mogelijk afhankelijk is van fossiele brandstoffen, veel minder CO₂-uitstoot veroorzaakt, en gebouwd is op de overvloed van middelen en talenten binnen onze gemeenschappen.

Uitdagingen voor de samenleving

De twee grootste uitdagingen voor de mensheid in het begin van de 21ste eeuw zijn klimaatverandering en piekolie. Terwijl er over het eerste heel veel gepraat en geïnformeerd wordt, zijn de meeste mensen zich veel minder bewust van het piekolieprobleem. Piekolie is de daling van de beschikbaarheid van (goedkope) olie. Hierdoor kan onze economie en samenleving zodanig in de problemen komen dat ook de maatregelen die nodig zijn om de klimaatveranderingen aan te pakken in gevaar komen. Overstappen op andere brandstoffen, zoals bij voorbeeld steenkool, zou dan weer heel nadelig zijn voor ons klimaat.

Transitie-initiatieven vormen op dit moment een van de meest veelbelovende manieren om mensen en gemeenschappen in beweging te zetten en deze twee gigantische uitdagingen (en nog vele andere) aan te pakken. De waarde van Transitie zit er vooral in dat deze reorganisatie van ons leven op lokaal vlak kan leiden naar een sterkere sociale verbondenheid, die opnieuw leidt naar meer waardering en energie om samen problemen op te lossen en een 'gezond' alternatief te realiseren.

Maar wat gebeurt er dan juist?

Enkele voorbeelden van wat er in transitie-initiatieven gebeurt.

- Bewustmaking

Films, evenementen en lezingen kunnen de gemeenschap attent maken op de mogelijke gevolgen van zowel piekolie als klimaatverandering - waarbij de eerste een veerkrachtiger gemeenschap vereist, en de laatste een vermindering van de CO₂-uitstoot. De inloopdagen over heel Vlaanderen en de filmavonden in de verschillende initiatieven dragen hiertoe bij.

- Themawerkgroepen

Met de aanwezige talenten en interesses worden groepen gestart die werken rond alle belangrijke aspecten van het (lokale) leven, zoals energie, voedsel, geld, bouwen, transport, bedrijfsleven, onderwijs, gezondheid, psychologie, afval, lokaal bestuur...

- Een eigen lokale munt

In Totnes en Lewes in Engeland wordt hier al een tijdje mee geëxperimenteerd, binnenkort waarschijnlijk ook in Gent.

- Leuke acties

Bv. pompoenen aanplanten in parken door het Leuvense initiatief, verdelen van zaden om meer bloemen die bijen aantrekken te krijgen door Zoemend Wijgmaal, aanplanten van noten- en fruitbomen in het openbaar groen, transitiefietstocht in Scherpenheuvel-Zichem.

- Dromen over de toekomst

Transitie-initiatieven worden gedreven door een positief toekomstbeeld, dus dan moeten we daar ook over dromen en nadenken, zoals op de open dag in Gent, de toekomstartikels van Merchtem, verhalen vertellen,...

- Samenwerking

Er wordt ook samengewerkt met de lokale overheid, die de onafhankelijke transitiegroep kan steunen, en met reeds bestaande initiatieven om de lokaal aanwezige energie maximaal te gebruiken.

- de Grote Herscholing

Het transitie-initiatief kan de 'grote ontscholing' van de afgelopen 40 jaar omkeren door training aan te bieden in een grote waaier van verloren gegane praktische vaardigheden zoals reparaties, natuurlijk bouwen, voedsel kweken, lokale economie, etc. Zo was er in Gent al een doe-dag en een cursus "hoe groenten kweken zonder tuin" en geeft Tervuren informatie over composttoiletten.

- Ontwerp een Minder Energie Plan

Eigenlijk is het hier allemaal mee begonnen, in Kinsale, Ierland. Zo een plan geeft gedetailleerd voor de verschillende sectoren weer hoe we jaar per jaar ons energieverbruik kunnen afbouwen.